

КГ (було 12,50%), задовільний рівень виявили 30,41% студентів ЕГ (було 40,54%) і 34,21% – КГ (було 38,16%), низький рівень засвідчили 10,81% майбутніх лікарів ЕГ (було 39,86%) та 26,32% – КГ (було 39,47%).

За граматичним критерієм високий рівень показали 22,97% студентів ЕГ (було 9,46%) і 15,13% – КГ (було 11,18%), на достатньому рівні виявлено 37,84% респондентів ЕГ (було 12,84%) та 23,03% – КГ (було 13,82%), на задовільному рівні перебувало 27,70% студентів ЕГ (було 39,19%) і 33,55% – КГ (було 37,50%), на низькому рівні зафіксовано 11,49% майбутніх лікарів ЕГ (було 38,51%) та 28,29% – КГ (було 37,50%).

За фонологічним показником одержані результати виявилися такими: високий рівень – 22,30% студентів ЕГ (було 8,78%) і 16,45% – КГ (було 10,52%), достатній рівень – 38,51% респондентів ЕГ (було 14,19%) та 24,34% – КГ (було 15,13%), задовільний рівень – 29,05% студентів ЕГ (було 39,87%) і 32,89% – КГ (було 38,82%), низький рівень – 10,14% майбутніх лікарів ЕГ (було 37,16%) та 26,32% – КГ (було 35,53%).

Загалом за мовним критерієм англомовної підготовленості високий рівень виявили 22,30% студентів ЕГ (було 8,78%) і 15,79% – КГ (було 10,52%), на достатньому рівні зафіксовано 37,84% респондентів ЕГ (було 12,84%) та 23,68% – КГ (було 13,82%), на задовільному рівні перебувало 29,05% студентів ЕГ (було 39,87%) і 33,55% – КГ (було 38,16%), низький рівень засвідчили 10,81% майбутніх лікарів ЕГ (було 38,51%) та 26,98% – КГ (було 37,50%).

Щодо динаміки рівнів англомовної професійної підготовленості за мовним критерієм на констатувальному і прикінцевому етапах експерименту, було виявлено відчутні зміни в рівнях англомовної професійної підготовленості за мовним критерієм відбулися в експериментальній групі, порівняно з контрольною. Так, на високому рівні результати збільшилися на 13,52% і на 5,27% у КГ, на достатньому рівні – на 25,00% в ЕГ і на 9,86% у КГ, на задовільному рівні результати зменшилися на 10,82% в ЕГ та на 4,61% у КГ, на низькому рівні – на 27,7% в ЕГ і на 10,52% у КГ.

Отриманню більш високих результатів в експериментальній групі сприяло проведення під час формувального етапу експерименту роботи зі спецкурсом «Англомовна мовленнева діяльність майбутніх лікарів».

Перцептивно-мовленнєвий критерій

Схарактеризуємо порівняльні дані рівнів англомовної професійної підготовленості майбутніх лікарів за перцептивно-мовленнєвим критерієм на констатувальному і прикінцевому етапах експерименту. За показником «Уміння сприймати

медично зорієнтовану англомовну інформацію на слух» на високому рівні було зафіксовано 22,30% студентів ЕГ (було 10,14%) і 15,79% – КГ (було 11,18%), достатній рівень засвідчили 38,51% респондентів ЕГ (було 15,54%) та 25,66% – КГ (було 17,11%), на задовільному рівні перебувало 29,05% студентів ЕГ (було 38,51%) і 30,92% – КГ (було 36,84%), низький рівень виявили 10,14% майбутніх лікарів ЕГ (було 35,81%) та 27,63% – КГ (було 34,87%).

За показником «Уміння читати (сприймати) професійно спрямовану інформацію з англомовних паперових та електронних джерел» одержано такі результати: високий рівень виявили 23,65% студентів ЕГ (було 11,49%) і 17,11% – КГ (було 12,50%), достатній рівень – 37,16% респондентів ЕГ (було 14,19%) та 24,33% – КГ (було 15,79%), задовільний рівень – 27,70% студентів ЕГ (було 37,16%) і 32,24% – КГ (було 38,16%), низький рівень – 11,49% майбутніх лікарів ЕГ (було 37,16%) та 26,32% – КГ (було 33,55%).

Загалом за перцептивно-мовленнєвим критерієм англомовної професійної підготовленості майбутніх лікарів на високому рівні виявлено 22,97% студентів ЕГ (було 10,81%) і 16,45% – КГ (було __%), достатній рівень засвідчили 37,84% респондентів ЕГ (було 14,86%) та 25,00% – КГ (було 16,45%), на задовільному рівні перебувало 28,38% студентів ЕГ (було 37,84%) і 31,58% – КГ (було 37,50%), на низькому рівні зафіксовано 10,81% майбутніх лікарів ЕГ (було 36,49%) та 26,97% – КГ (було 34,21%).

Динаміка рівнів англомовної професійної підготовленості за перцептивно-мовленнєвим критерієм на констатувальному і прикінцевому етапах експерименту демонструє відчутні зміни в рівнях англомовної професійної підготовленості за перцептивно-мовленнєвим критерієм відбулися в експериментальній групі, порівняно з контрольною. Так, на високому рівні результати збільшилися на 12,16% і на 4,61% у КГ, на достатньому рівні – на 22,98% в ЕГ і на 8,55% у КГ, на задовільному рівні результати зменшилися на 9,46% в ЕГ та на 5,92% у КГ, на низькому рівні – на 25,68% в ЕГ і на 7,24% у КГ.

Збільшення результатів в експериментальній групі відбулося завдяки використанню під час експериментальної роботи комплексу мовленнєво-комунікативних вправ, медичних ситуаційних задач, навчальних рольових і ділових ігор, групових дискусій.

Інформаційно-мовленнєвий критерій

Порівняльні дані рівнів англомовної професійної підготовленості майбутніх лікарів за інформаційно-мовленнєвим критерієм на констатувальному і прикінцевому етапах експерименту

свідчать, що за показником інформаційно-мовленнєвого критерію «Уміння орієнтуватися в умовах спілкування англійською мовою і відповідно до них планувати мовлення» результати виявилися такими: високий рівень продемонстрували 21,62% студентів ЕГ (було 12,16%) і 13,82% – КГ (було 13,16%), на достатньому рівні перебувало 37,84% респондентів ЕГ (було 15,54%) та 25,00% – КГ (було 13,82%), задовільний рівень виявили 27,03% студентів ЕГ (було 37,16%) і 34,21% – КГ (було 38,82%), низький рівень засвідчили 13,51% майбутніх лікарів ЕГ (було 35,14%) та 26,97% – КГ (було 34,21%).

За показником «Уміння забезпечувати зворотний зв'язок і добирати адекватні засоби передавання змісту професійно спрямованої англомовної інформації» на високому рівні виявлено 20,27% студентів ЕГ (було 10,81%) і 15,13% – КГ (було 11,84%), на достатньому рівні зафіксовано 39,19% респондентів ЕГ (було 16,89%) та 26,32% – КГ (було 15,13%), задовільний рівень засвідчили 25,68% студентів ЕГ (було 35,81%) і 32,89% – КГ (було 37,51%), на низькому рівні перебувало 14,86% майбутніх лікарів ЕГ (було 36,49%) та 25,66% – КГ (було 35,52%).

У цілому за інформаційно-мовленнєвим критерієм англомовної професійної підготовленості високий рівень продемонстрували 20,95% студентів ЕГ (було 11,49%) і 14,47% – КГ (було 12,50%), достатній рівень засвідчили 38,51% респондентів ЕГ (було 16,22%) та 25,66% – КГ (було 14,47%), на задовільному рівні зафіксовано 26,35% студентів ЕГ (було 36,49%) і 33,55% – КГ (було 38,16%), низький рівень виявили 14,19% майбутніх лікарів ЕГ (було 35,80%) та 26,32% – КГ (було 34,87%).

Динаміка рівнів англомовної професійної підготовленості за інформаційно-мовленнєвим критерієм на констатувальному і прикінцевому етапах експерименту дозволяє констатувати, що за інформаційно-мовленнєвим критерієм на високому рівні результати збільшилися на 9,46% і на 1,977% у КГ, на достатньому рівні – на 22,29% в ЕГ і на 11,19% у КГ, на задовільному рівні результати зменшилися на 10,14% в ЕГ та на 4,61% у КГ, на низькому рівні – на 21,61% в ЕГ і на 8,55% у КГ.

Покращенню результатів в експериментальній групі сприяло впровадження під час формульованого етапу експерименту творчих завдань, проектної роботи, проведення англомовних конференцій.

Інформаційно-відтворювальний критерій

Порівняльні дані рівнів англомовної професійної підготовленості майбутніх лікарів за інформаційно-відтворювальним критерієм на констатувальному і прикінцевому етапах експерименту за показником «Уміння передавати на письмі про-

фесійно зорієнтовану інформацію англійською мовою» було одержано такі результати: високий рівень виявили 20,95% студентів ЕГ (було 10,14%) і 12,50% – КГ (було 10,52%), достатній рівень продемонстрували 39,19% респондентів ЕГ (було 14,19%) та 25,00% – КГ (було 15,13%), на задовільному рівні зафіксовано 26,35% студентів ЕГ (було 36,49%) і 36,18% – КГ (було 38,16%), низький рівень продемонстрували 13,51% майбутніх лікарів ЕГ (було 39,18%) та 26,32% – КГ (було 36,18%).

За показником «Уміння зв'язно письмово висловлюватись і оформляти професійну англомовну документацію» на високому рівні зафіксовано 19,59% студентів ЕГ (було 8,78%) і 15,13% – КГ (було 9,21%), на достатньому рівні виявлено 40,54% респондентів ЕГ (було 16,89%) та 26,32% – КГ (було 16,45%), задовільний рівень засвідчили 27,71% студентів ЕГ (було 37,84%) і 34,87% – КГ (було 39,47%), на низькому рівні перебувало 12,16% майбутніх лікарів ЕГ (було 36,49%) та 23,68% – КГ (було 34,87%).

У цілому за означеним критерієм англомовної професійної підготовленості високий рівень продемонстрували 20,27% студентів ЕГ (було 9,46%) і 13,82% – КГ (було 9,87%), достатній рівень засвідчили 39,86% респондентів ЕГ (було 15,54%) та 25,66% – КГ (було 15,79%), на задовільному рівні зафіксовано 27,03% студентів ЕГ (було 37,16%) і 35,53% – КГ (було 38,81%), низький рівень виявили 12,84% майбутніх лікарів ЕГ (було 37,84%) та 25,00% – КГ (було 35,53%).

Динаміку рівнів англомовної професійної підготовленості за інформаційно-мовленнєвим критерієм на констатувальному і прикінцевому етапах свідчить про те, що на високому рівні результати збільшилися на 10,81% і на 3,95% у КГ, на достатньому рівні – на 24,32% в ЕГ і на 9,87% у КГ, на задовільному рівні результати зменшилися на 10,13% в ЕГ та на 3,28% у КГ, на низькому рівні – на 25,00% в ЕГ і на 10,53% у КГ.

Збільшення результатів в експериментальній групі відбулося завдяки проведенню під час формульованого етапу експерименту роботи англомовного гуртка «Лікар у стаціонарі», моделювання професійних мовленнєвих ситуацій, проведення підсумкових ділових і рольових ігор.

Обчислення середньоарифметичних даних, одержаних за результатами прикінцевого етапу експерименту, засвідчили значні позитивні зміни в рівнях англомовної професійної підготовленості майбутніх лікарів в експериментальній групі порівняно з контрольною.

Отже, за мовним критерієм на високому рівні виявлено 22,3% студентів ЕГ (було 8,78%) і 15,79% – КГ (було 10,52%), на достатньому рівні –

37,84% респондентів ЕГ (було 12,84%) та 23,68% – КГ (було 13,82%), на задовільному рівні – 29,05% студентів ЕГ (було 39,87%) і 33,55% – КГ (було 38,16%), на низькому рівні – 10,81% майбутніх лікарів ЕГ (було 38,51%) та 26,98% – КГ (було 37,50%).

За перцептивно-мовленнєвим критерієм високий рівень зафіксовано в 22,97% студентів ЕГ (було 10,81%) і 16,45% – КГ (було 11,84%), достатній рівень – у 37,84% респондентів ЕГ (було 14,86%) та 25,00% – КГ (було 16,45%), задовільний рівень – у 28,38% студентів ЕГ (було 37,84%) і 31,58% – КГ (було 37,50%), низький рівень – у 10,81% майбутніх лікарів ЕГ (було 36,49%) та 26,97% – КГ (було 34,21%).

За інформаційно-мовленнєвим критерієм на високому рівні зафіксовано 20,95% студентів ЕГ (було 11,49%) і 14,47% – КГ (було 12,50%), на достатньому рівні – 38,51% респондентів ЕГ (було 16,22%) та 25,66% – КГ (було 14,47%), на задовільному рівні – 26,35% студентів ЕГ (було 36,49%) і 33,55% – КГ (було 38,16%), на низькому рівні – 14,19% майбутніх лікарів ЕГ (було 35,80%) та 26,32% – КГ (було 34,87%).

За інформаційно-відтворювальним критерієм на високому рівні перебувало 20,27% студентів ЕГ (було 9,46%) і 13,82% – КГ (було 9,87%), на достатньому рівні – 39,86% респондентів ЕГ (було 15,54%) та 25,66% – КГ (було 15,79%), на задовільному рівні – 27,03% студентів ЕГ (було 37,16%) і 35,53% – КГ (було 38,81%), на низькому рівні – 12,84% майбутніх лікарів ЕГ (було 37,84%) та 25,00% – КГ (було 35,53%).

У цілому на прикінцевому етапі експерименту результати англомовної професійної підготовки майбутніх лікарів виявилися такими: високий рівень продемонстрували 21,62% студентів ЕГ (було 10,14%) і 15,13% – КГ (було 11,18%), достатній рівень засвідчили 38,52% респондентів ЕГ (було 14,86%) та 25,00% – КГ (було 15,13%), на задовільному рівні виявлено 27,70% студентів ЕГ (було 37,84%) і 33,55% – КГ (було 38,16%), на низькому рівні перебувало 12,16% майбутніх лікарів ЕГ (було 37,16%) та 26,32% – КГ (було 35,53%).

Отже, на підставі одержаних результатів доводимо висновку щодо доцільності впровадження експериментальної методики англомовної професійної підготовки майбутніх лікарів у процесі навчання в медичних закладах вищої освіти.

Список використаних джерел

1. Белова С. Н. Оценка качества образовательной подготовки студентов // Педагогическое образование и наука. 2008. № 2. С. 4–6.
2. Сидоренко Е. В. Методы математической обработки в психологии. СПб.: ООО «Речь», 2000. 350 с.

References

1. Belova S. N. Otsenka kachestva obrazovatel'noy podgotovki studentov // Pedagogicheskoye obrazovaniye i nauka. 2008. № 2. pp. 4–6.
2. Sidorenko Ye. V. Metody matematicheskoy obrabotki v psikhologii. SPb.: ООО «Rech'», 2000. 350 p.

Людмила Русалкина. Результаты внедрения экспериментальной методики англоязычной профессиональной подготовки будущих врачей

В статье выясняется состояние англоязычной профессиональной подготовленности будущих врачей после проведения подготовки по экспериментальной методике. Представлены результаты педагогического диагностирования исследуемой проблемы в рамках образовательного процесса медицинских учреждений высшего образования.

Ключевые слова: будущие врачи, англоязычная профессиональная подготовка, экспериментальная методика.

Ludmyla Rusalkina. The results of implementation of the experimental methodology of English-language professional training of future doctors

The article reveals the state of the English-language professional training of future doctors after conducting training on the experimental technique. The results of pedagogical diagnostics of the problem under study within the educational process of medical institutions of higher education are presented.

Key words: future doctors, English-language vocational training, experimental technique.